

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Gran kommune
Rådshusvegen 39
2770 JAREN

Vår dato: 31.01.2017
Vår ref.: 201503495-6
Arkiv: 311
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Bård Andreas Selstad Ottesen
22 95 95 28 / baso@nve.no

Lygna skisenter - tillatelse til midlertidig uttak av vann fra Svarttjern ved Lygna, Gran kommune

Vi viser til deres søknad av 27.01.2017 om tillatelse til uttak av vann fra Svarttjern i forbindelse med NM på ski ved Lygna skisenter i uke 05/17.

Om søknaden

Lygna skisenter er omfattet av reguleringsplan for Lygna skisenter, vedtatt 07.05.2015. Reguleringsplanen har rekkefølgebestemmelser om at vurdering av konsesjonsplikt skal gjøres før snøproduksjon kan startes. Lygna skisenter har ikke sendt søknad om vurdering av konsesjonsplikt for tiltaket. Gran kommune bistår Lygna skisenter i saken og ber om at det gis en midlertidig tillatelse til uttak av vann fra Svarttjern i forbindelse med NM på ski ved Lygna skisenter i uke 05/17, i påvente av endelig behandling av saken.

Det er lagt ut en inntaksledning på 250 mm som leder vann inn til en selvfallskum. Selve snøanlegget vil bli forsynt med en pumpe med en maks kapasitet på 55000 l/t. Normal driftsmengde vil gi et uttak av vann på 42000 l/time fra Svarttjern. Det ønskes produsert inntil 20000 m³ snø, noe som tilsier en driftstid på 6-7 døgn.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med Fylkesmannen i Oppland for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Fylkesmannen i Oppland uttaler i brev av 30.01.2017:

«Vi viser til e-post av 27.01.17 med oversendelse av søknad om midlertidig tillatelse til uttak av vann til snøproduksjon ved Lygna skisenter i forbindelse med NM på ski 2017.

Det søkes om uttak av vann fra innsjøen Svarttjern til snøproduksjon i en periode på 7 døgn. Kapasiteten på vannuttaket er 15 l/s, mens det oppgis at gjennomsnittlig uttaksmengde vil være 11,7 l/s. Middelavrenningen fra Svarttjern er beregnet til 5 l/s, mens alminnelig lavvannføring er 0,35 l/s. Avrenningen midtvinters må forventes å være lav, anslagsvis noe over alminnelig

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

lavvannføring. Uttaket vil følgelig være langt større enn tilsiget, og det er beregnet en vannstandssenkning på ca. 38 cm i løpet av perioden. Dette vil innebære at vannføringen i utløpsbekken fra Svarttjern vil bortfalle, og at det vil ta relativt lang tid etter avsluttet uttak før det igjen blir vannføring i bekken.

Søknaden inneholder en naturfaglig utredning av naturverdier i området. Denne har begrenset relevans i forhold til vurdering av konsekvenser av vannuttaket som det her er søkt om. Når vannføringen i utløpsbekken fra Svarttjern blir borte for en lengere periode om vinteren, må det forventes omfattende skade på akvatisk liv i bekken. Det framgår av utredningen at det er aure og åbbor i Svarttjern. Hvorvidt utløpsbekken fungerer som rekrutteringsområde for auren framgår ikke. Det synes ikke å være innløpsbekker hvor auren kan formere seg. Dersom utløpsbekken er rekrutteringsområde for aure må rekrutteringen forventes å bortfalle det året tiltaket gjennomføres. Det synes ikke å være gjort nærmere undersøkelser av ev. truede eller sårbare arter av ferskvannsorganismer i utløpsbekken. Vi kjenner ikke til slike forekomster, og vi vurderer heller ikke sannsynligheten for slike forekomster som stor.

Det skal her kun tas stilling til en midlertidig tillatelse for inneværende vinter. Konsekvensen for auren vil i tilfelle begrense seg til bortfall av en årsklasse. Det framgår imidlertid av de oversendte dokumentene at det planlegges årlig vannuttak til snøproduksjon. I så fall vil ev. rekruttering i utløpsbekken bortfalle permanent. Aurebestanden i Svarttjern representerer ikke en naturverdi av nasjonal eller regional verdi. Vi mener derfor kommunen som lokal miljømyndighet er den rette til å avveie fordeler og ulemper knyttet til en ev. midlertidig skade på aurebestanden i vatnet. Med hensyn til vannforskriftens mål om miljøtilstand anser vi heller ikke at skade på en årgang er problematisk. Ved en varig søknad må imidlertid konsekvensene for vannlevende organismer være belyst for å muliggjøre vurderinger bl.a. i forhold til vannforskriftens § 12.»

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til midlertidig uttak av vann fra Svarttjern etter vannressursloven § 8.

Alle bygningsmessige tiltak for snøproduksjon og snødeponi er hjemlet i reguleringsplan for Lygna skisenter, vedtatt av Gran kommunestyre 08.05.2015. Reguleringsplan for Lygna skisenter har rekkefølgebestemmelser om at vurdering av konsesjonsplikt skal gjøres før uttak av vann fra Svarttjern til snøproduksjon kan starte. NVE har ikke mottatt endelig søknad om vurdering av konsesjonsplikt, og det blir nå søkt om en midlertidig tillatelse. En ny behandling av saken vil finne sted på et senere tidspunkt, når Lygna skisenter/Gran kommune kommer med en endelig søknad.

Tiltaket ligger 620 moh. i Gran kommune i Oppland. Svarttjern er en del av vassdragsnummer 002.DCE, Helgedalselva. SWECO har på oppdrag fra Gran kommune utarbeidet et notat over hydrologiske data og det er gjort en vurdering av hvordan vannuttaket vil påvirke vannføringen i vassdraget.

Svarttjern har et areal på 0,024 km² og nedbørfeltet til Svarttjern er 0,25 km². Middelavrenningen fra Svarttjern er beregnet til 5 l/s, mens alminnelig lavvannføring er beregnet til 0,35 l/s. Det søkes om uttak av vann fra Svarttjern til snøproduksjon i en periode på 7 døgn. Kapasiteten på vannuttaket er 15 l/s (55 m³/time), mens det oppgis at normal uttaksmengde vil være 11,7 l/s (42 m³/time). Uttak av vann til snøproduksjon vil finne sted i kuldeperioder da avrenningen må forventes å være lav. Planlagt vannuttak vil føre til redusert vannføring ut av Svarttjern i den tiden det utføres, i tillegg vil det føre til en vannstandssenkning av Svarttjern da tilsiget er mindre enn uttaket i det aktuelle tidsrommet. Dette gjør at

vannføringen ut av Svarttjern også vil være påvirket i flere uker etter vannuttaket, frem til vannstanden til Svarttjern er tilbake til normalvannstand.

For å gi et estimat på hvor mye det kan ventes at vannstanden i Svarttjern vil synke, er det i hydrologinotatet fra SWECO beregnet hvor mye vannstanden synker når tilsiget er tilnærmet lik null og det antas at tjernet har rette kanter. Ved et vannuttak på 15 l/s over 7 dager når tilsiget er tilnærmet lik null, gir det en vannstandssenkning på ca. 38 cm i Svarttjern.

I forbindelse med reguleringsplan for Lygna skisenter har Miljøfaglig Utredning gjort en kartlegging av naturverdier i planområdet. Det er registrert vanlige fuglearter ved Svarttjern, samt aure og abbor. I utredningen vurderes det at *«Uttak av vann fra Svarttjern til snøproduksjon forventes ikke å ha vesentlige negative effekter på vegetasjon eller fuglefauna her, og det er ikke påvist spesielle naturverdier knyttet til tjernet»*.

Fylkesmannen påpeker at når vannføringen i utløpsbekken fra Svarttjern blir borte for en lengre periode om vinteren, må det forventes omfattende skade på akvatisk liv i bekken. Fylkesmannen skriver videre at; *«Dersom utløpsbekken er rekrutteringsområde for aure må rekrutteringen forventes å bortfalle det året tiltaket gjennomføres. Det synes ikke å være gjort nærmere undersøkelser av ev. truede eller sårbare arter av ferskvannsorganismer i utløpsbekken. Vi kjenner ikke til slike forekomster, og vi vurderer heller ikke sannsynligheten for slike forekomster som stor»*.

NVE vurderer at nedslagsfeltet til Svarttjern er lite. Et nedslagsfelt på 0,25 km² i dette nedbørområdet tilsier at feltet trolig ikke har årssikker vannføring. Om utløpsbekken fungerer som rekrutteringsområde er derfor høyst usikkert. Om utløpsbekken likevel har tilstrekkelig vannføring noen år til å sikre rekruttering, vil konsekvensen for auren likevel begrense seg til bortfall av en årsklasse.

Fylkesmannen vurderer at aurebestanden i Svarttjern er av lokal verdi og at kommunen som lokal miljømyndighet er den rette til å avveie fordeler og ulemper knyttet til en ev. midlertidig skade på aurebestanden i tjernet. Fylkesmannen vurderer at bortfall av en årsklasse er uproblematisk, men skriver at ved en varig søknad må konsekvensene for vannlevende organismer være tilstrekkelig belyst. NVE er enig med Fylkesmannen i disse vurderingene.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og har begrenset omfang. Det er gjennomført en biologisk kartlegging der det ikke påvist spesielle naturverdier knyttet til Svarttjern. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Lygna skisenter har stor verdi for friluftsliv og er et viktig regionalt skianlegg, som eies og drives av seks idrettslag i Gran kommune. Anlegget brukes i tillegg av idrettslag over hele Østlandet. Det har de siste årene blitt arrangert flere store mesterskap på Lygna Skisenter både i skiskyting og i langrenn.

NVE kan ikke se at midlertidig avvik fra normalvannstand for Svarttjern er til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Lygna Skisenter kan senke vannstand i Svarttjern med inntil 40 cm over en periode på inntil to måneder i perioden 31.01.2017-01.04.2017. Etter denne perioden skal Svarttjern fylles opp igjen til normal vannstand ved naturlig tilsig.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannførendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i Svarttjern i det tidsrommet vannstanden er under normalvannstand.
- Perioden med vannstand under normalvannstand må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at skisesongen er avsluttet og senest 01.05.2017.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Lygna skisenter har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Oppland

Gran kommune

Oppland fylkeskommune